

پُرچِم سفید در برابر فروش اینترنتی دارو

مدیر کل دفتر فناوری اطلاعات سازمان غذا و دارو با اشاره به اصلاحات جدید در آیین‌نامه فروش اینترنتی دارو، از اجرای سراسری این طرح از بهار ۱۴۰۴ خبر داد

با تغییر مدیران حوزه دارو انگار مدیران تازه در ماجرای فروش اینترنتی دارو کوتاه آمده‌اند. حالا سعید کاظمی، مدیر کل دفتر فناوری اطلاعات سازمان غذا و دارو از اصلاحات جدید در آیین‌نامه فروش اینترنتی دارو خبر داده و گفته این طرح با رعایت محرمانگی بیماران از بهار ۱۴۰۴ به‌طور سراسری اجرا خواهد شد. با اجرای این طرح، دسترسی عموم مردم به دارو تسهیل خواهد شد و خدمات دارویی در بستر فضای مجازی گسترش خواهد یافت.

■ ■ ■

ماجرای فروش اینترنتی دارو یکی از مناقشه برانگیز ترین موضوعات در حوزه سلامت است که موافقان و مخالفان خاصی خودش را داشت. در حالی که برخی از فعالان اقتصادی و فعالان حوزه کسب و کارهای اینترنتی معتقد بودند این ماجرا اجتناب‌ناپذیر است و درست شبیه مقاومت مؤسسات کرایه اوتومبیل یا شرکت‌های بیمه در طول زمان داروخانه‌ها هم در برابر نسخه‌پیچی آنلاین دارو تسلیم خواهند شد، مسئولان وقت سازمان غذا و دارو، انجمن داروسازان و اعضای نظام پزشکی سرسختانه با این ماجرا مخالفت می‌کردند و استدلالشان هم مسئله محرمانگی بیمار بود و معتقد بودند پلتفرم‌های کنونی، صلاحیت آن را ندارند که بتوانیم پرونده سلامت بیمار را در اختیارشان قرار دهیم. استدلالشان هم هک اسنپ‌فود بود که موجب شد اطلاعات کاربران این پلتفرم در معرض دید همگان قرار گیرد. با تمام اینها اما با رفع مسئله محرمانگی اطلاعات بیمارانی می‌توان گفت نسخه‌پیچی آنلاین در شرایط امروز جامعه و با توجه به پیشرفت‌های تکنولوژی مزایایش به معایبش می‌چرد و شاید همین مسئله هم موجب شده مدیران جدید سازمان غذا و دارو در برابر این ماجرا پرچم سفید را بالا بیاورند و تسلیم شوند.

■ **مخالفان سرسخت فروش اینترنتی دارو**

مدت زیادی بود که اختلاف‌نظرها بین سازمان غذا و دارو و بخش خصوصی، توزیع آنلاین دارو را در حالت تعلیق نگه داشته‌بود. در اوایل اردیبهشت ماه امسال قرار بود آیین‌نامه «توزیع دارو از طریق سکو‌ها و کسب‌وکارهای اینترنتی» ابلاغ شود و در این راستا سازمان غذا و دارو نیز موظف شد ضوابط اجرایی این آیین‌نامه را تدوین و ابلاغ کند؛ اقدامی که در گام بعدی باید از ابتدای خرداد ماه به اجرای آزمایشی منتهی می‌شد، اما به دلیل همزمانی با انتخابات ریاست‌جمهوری در آن زمان، فعالان حوزه سلامت دیجیتال پیش‌بینی کردند که اجرای آزمایشی عرضه آنلاین دارو تا زمان روی کار آمدن دولت چهاردهم به تعویق بیفتد. پس از این بود که نگرانی بخش

خصوصی و صاحبان پلتفرم‌ها در خصوص مواجهه با سازمان غذا و دارو آغاز شد و تداوم مشکلات‌شان کلید خورد. این نگرانی‌ها تا آنجا ادامه داشت که حتی اجرای آزمایشی آیین‌نامه در چهار شهر نه‌تنها مشکلات را کاهش نداد، بلکه باعث شد مسائلی نیز در خصوص جزئیات آیین‌نامه‌نظر پلتفرم‌ها را جلب کند.

اختلاف‌نظر با سازمان غذا و دارو تا پیش از بهمن ماه امسال نه‌تنها برطرف نشد، بلکه اظهار‌نظرهای مختلف از سوی مسئولان این سازمان هر بار باعث ایجاد جوی منفی در این عرصه شد و صحبت‌های مهدی پیرصالحی، رئیس سازمان غذا و دارو، و دی ماه امسال نشان می‌داد حتی با روی کار آمدن دولت چهاردهم هم موضع‌گیری در مقابل توزیع آنلاین دارو توسط پلتفرم‌های بخش خصوصی در همان روال سابق است. پیرصالحی در این‌باره اعلام کرده بود: «سکوهای اینترنتی باید در چارچوب ضوابط وزارت بهداشت فعالیت کنند و فروش اینترنتی دارو تنها از طریق سامانه‌های متعلق به وزارت بهداشت و با قیمت‌های مصوب آنها مجاز است.»

جامعه

سرویس اجتماعی ۶۰۸۵۲۲

■ **تهدید محرمانگی، احتمال بروز خطا و فروش داروی تقلبی**
شهرام کلاتری خاندانی، رئیس انجمن داروسازان ایران با تأکید بر اینکه ورود پلتفرم‌ها به فروش اینترنتی دارو لطمه بزرگی به شاکله مدیریت سلامت کشور وارد خواهد کرد، گفته بود: «جامعه داروسازی ایران مخالف عرضه و فروش دارو به بیمار در فضای مجازی است، اما برای کالاهای غیر دارویی مانند مکمل‌های غذایی و لوازم آرایشی و بهداشتی می‌توان از بستر اینترنت استفاده کرد.»

از نگاه وی، فروش اینترنتی دارو سبب می‌شود اطلاعات محرمانه مربوط به بیماران بر سرورهای پلتفرم‌های خصوصی قرار گیرد. از طرفی با این روش نظارت دکتر داروساز بر فرآیند ارائه دارو به بیمار از بین می‌رود و احتمال خطاهای مکرر در ارائه دارو به مصرف‌کننده نیز افزایش می‌یابد.

وی با تأکید بر اینکه وزارت بهداشت، انجمن داروسازان ایران، سازمان و غذا و دارو، نخبگان این حوزه و متخصصان با فروش اینترنتی دارو مخالف هستند، گفته بود: «اگر چه تأثیر منفی این طرح بر

اقتصاد داروخانه‌ها نیز تأثیر می‌گذارد، اما بزرگ‌ترین دغدغه همه ما مخاطرات و تأثیراتی است که بر

سلامت مردم وارد خواهد شد، چراکه ممکن است در این پلتفرم‌ها داروی قاچاق، داروی تقلبی، داروی سسقط جنین، فروش دارو با قیمت بالاتر به نیازهای برسد. در همین لحظه یک بازار سیاه و ناصر خسرو بسیار وسیع‌تر را در فضای مجازی شاهد هستیم که غیرقابل نظارت است.»

■ **تغییر رویکرد**

با وجود این، اما این روزها مسئولان سازمان غذا و دارو مواضع تازهای در این خصوص دارند و طبق آخرین خبرها قرار است بهار سال آینده فروش اینترنتی دارو با حفظ حریم خصوصی بیماران به‌طور سراسری اجرا شود.

سعید کاظمی، مدیر کل دفتر فناوری اطلاعات سازمان غذا و دارو به بازنگری در آیین‌نامه فروش دارو اشاره می‌کند و می‌گوید: «مطالعات و ارزیابی‌های صورت‌گرفته نشان داد که آیین‌نامه پیشین با کاستی‌هایی روبه‌رو بود که مانع از اجرای جامع و یکپارچه این طرح در سطح ملی می‌شد. یکی از این کاستی‌ها، ناهماهنگی در فرآیند صدور مجوزها و

چالش‌های مرتبط با حفظ محرمانگی اطلاعات بیماران بود.

به گفته وی این موضوعات نیاز به بازنگری داشت تا فرآیند اجرایی طرح تسهیل و سرعت بیشتری پیدا کند. در همین راستا، اصلاحات جدیدی در دستورالعمل انجام‌شده که هم به نیازهای بخش خصوصی و هم به الزامات حفظ حریم خصوصی اطلاعات توجه دارد.

کاظمی با تأکید بر اینکه سازمان غذا و دارو به‌عنوان مرجع اصلی آوری داده‌های حساس، مسئول نظارت و حفظ محرمانگی اطلاعات بیماران خواهد بود، می‌افزاید: «اما برخلاف پیشنهادهای اولیه، ایجاد یک سامانه ملی واحد برای جمع‌آوری این داده‌ها در دستور کار قرار ندارد. هدف این تصمیم، ایجاد توازن میان حفظ اطلاعات شخصی بیماران و تسهیل ارائه خدمات دارویی توسط بخش خصوصی است.»

طبق توضیحات وی فرآیند بازنگری این آیین‌نامه با مشارکت فعال تمامی ذی‌نفعان انجام می‌شود تا مشکلات پیشین رفع شود و به‌طور کامل به نیازهای همه طرف‌ها پاسخ داده شود. این مشارکت گسترده، موجب دقت بیشتر در اصلاحات و بهبود فضای اجرایی طرح خواهد شد.

به گفته کاظمی با آغاز اجرای سراسری این طرح از بهار آینده، دسترسی عموم مردم به دارو تسهیل خواهد شد و خدمات دارویی در بستر فضای مجازی گسترش خواهد یافت. اصلاحات اعمال‌شده در آیین‌نامه جدید، زمینه‌ساز اجرای سریع‌تر و کارآمدتر این طرح در سطح کشور خواهد بود.

■ **فقط حمل و نقل دارو**

لازم به ذکر است فعالیت سکوهای اینترنتی تنها در حوزه حمل دارو و با نظارت سازمان غذا و دارو صورت می‌گیرد، آنچه درباره حمل دارو توسط سکو‌ها تدوین شده و توسط وزارت ارتباطات اعلام شد آیین‌نامه حمل دارو از طریق سکوی اینترنتی است.

در این آیین‌نامه تأکید شده که هرگونه خرید، فروش و انبار دارو توسط سکوهای اینترنتی غیر مجاز و غیرقانونی است. پس از ثبت کد رهگیری نسخه توسط بیمار در سامانه سکوهای مورد تأیید سازمان غذا و دارو، نسخه از طریق سکو حمل و به نشانی متقاضی که در سیستم ثبت شده‌است، تحویل داده می‌شود.

بر اساس اعلام سازمان غذا و دارو، عرضه داروهای خاص، سهمیه‌ای، تحت کنترل و دارای شرایط خاص حمل، توسط پلتفرم‌ها صورت نخواهد گرفت و مجوز فعالیت سکوهای اینترنتی متقاضی فعالیت در حوزه حمل دارو در یک کارگروه مشترک توسط سازمان غذا و دارو و با همکاری وزارت ارتباطات صادر می‌شود.

کارشناس مسائل آموزش و پرورش

اداره کل

دکتر زهرا بیه‌روزی امین*

تحول در آموزش و پرورش از مسیر وزارت کشور می‌گذرد

اهتمام جدی و کم‌نظیر رئیس جمهور محترم به موضوع تقویت ارتقای نظام آموزشی کشور و رویکرد دولت وفاق ملی در رفع نابرابری، تبعیض و توسعه عدالت آموزشی و تربیتی، تأمین فضاهای آموزشی به ویژه در مناطق محروم و همچنین ایجاد تحول در برنامه‌های درسی و روش‌های یاددهی، یادگیری و اشاره ایشان به محدودیت توان دولت‌ها و قدرت نامحدود ملت‌ها و قدرت اراده و مشارکت مردم در حل مشکلات موجود به منظور خلق آینده‌ای درخشان برای نسل‌های بعد، می‌تواند نقطه عطفی در تاریخ آموزش و پرورش به منظور تحقق واقعی مشارکت همگانی، بسیج منابع و امکانات و اقدامی ملی برای اعتلای نظام تعلیم و تربیت کشور تلقی شود. وزیر آموزش و پرورش می‌بایست از این فرصت گرانبها، بهره‌داری شایسته‌ای را با برنامه‌ریزی راهبردی و به‌کارگیری نیروهای متخصص کسب نماید.

یکی از مهم‌ترین بسترهای مشارکت همگانی در نظام تعلیم و تربیت، شوراهای آموزش و پرورش در استان‌ها،شهرستان‌ها و مناطق است. قانون مربوط به تشکیل این شوراها در سال ۱۳۷۲ به تصویب مجلس شورای اسلامی رسید. ترکیب اعضای شوراهای مذکور متشکل از بالاترین مقام اجرایی استان (استاندار)، شخصیت‌های مذهبی (ائمه جمعه)، رؤسای سازمان برنامه و بودجه، شهرداران مرکز استان، اساتید دانشگاه‌ها، معتمدان و فرهنگ دوستان، اولیای دانش‌آموزان و نماینده مدیران آموزش و پرورش، نشانگر ظرفیت‌های مؤثر تصمیم‌ساز درون و برون‌سازمانی است. در صورت اهتمام به اجرای مفاد قانون، می‌توان شاهد رفع بسیاری از معضلات و چالش‌های کنونی آموزش و پرورش بود.

شاهد این مدعا، تنها اجرای بند ۳ ماده ۱۳ قانون مذکور به‌عنوان یکی از منابع مالی شوراهای مناطق برای هزینه‌های جاری و عمرانی است. در این بند، قانونگذار تکلیفی را متوجه شهرداری‌ها کرده که سال‌هاست به دلیل شفاف و دقیق نبودن میزان درآمد این بند و عدم ایجاد دسترسی وزارت آموزش و پرورش به سیستم الکترونیکی درآمد شهرداری‌ها، اجرای این بند به‌طور کامل صورت نمی‌گیرد. در بند ۳ ماده ۱۳، ادرص‌عوارض صدور پروانه ساختمانی، تفکیک زمین‌ها، پذیره و نوسازی، علاوه بر عوارضی که شهرداری‌ها دریافت می‌کنند، به‌عنوان سهم آموزش و پرورش اختصاص داده شده‌است. در تبصره یک ذیل این بند، قانونگذار محل مصرف منابع حاصل از اجرای آن را فقط برای احداث و توسعه فضاهای آموزشی و پرورشی همان شهرستان مجاز دانسته که در صورت اجرای کامل آن، می‌توان شاهد رفع مشکل کمبود سرانه فضاهای آموزشی و پرورشی بود.

به‌رغم پیگیری‌های مکرر وزارت آموزش و پرورش از سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور به منظور دریافت گزارش تفریغ بودجه سالانه مرتبط با اجرای این بند، متأسفانه تاکنون توفیقی حاصل نشده‌است. از طرفی در بند چ ماده ۹۲ قانون برنامه هفتم پیشرفت کشور، قانونگذار شهرداری‌ها را مکلف کرده که در طول اجرای برنامه، ۳ درصد عوارض موضوع بند (۳) ماده (۱۳) قانون، طی یک‌جداگانه توسط مودی به‌طور مستقیم به حساب وزارت آموزش و پرورش نزد خزانه‌داری کل کشور واریز شود تا صرف اهداف مندرج در قانون مذکور گردد، بنابراین نظارت جدی مراجع نظارتی‌اعم از دیوان محاسبات کشور و سازمان بازرسی بر عملکرد شهرداری‌ها برای اجرای این بند، نقش بسیار مؤثری در تأمین فضاهای آموزشی و پرورشی و کاهش نابرابری‌های آموزشی دارد.

شوراهای آموزش و پرورش از رئیس‌جمهور نیز از اهمیت بالایی برخوردار است. ایشان در همایش ملی گرامی‌داشت شوراهای آموزش و پرورش در ۲۴ دی‌ماه ۱۴۰۳ خواستار تمرکز بیشتر شوراهای استانداران بر رفع بی‌عدالتی در نظام آموزشی شد و دستور داد استانداران و وزیر کشور هر هفته جلساتی با شورواها، ائمه جمعه و جماعات، خیرین، بنیادها، شرکت‌ها و معادن یا مسئولیت‌های اجتماعی و تمام کسانی که می‌توانند کمک کنند، بر گزار کنند تا کمبودهای محله به محله را شناسایی و رفع کنند. آقای پزشکیان تأکید کرد باید آموزش و پرورش را در جایگاهی قرار دهیم که شایسته عزت و مقام ایران با تمدن چندین هزار ساله باشد.

ایران با چنین قدمتی باید الگویی در عرصه تعلیم و تربیت باشد. اکنون که رویکرد دولت چهاردهم اعطای اختیارات لازم به استانداران برای مدیریت مؤثر مسائل حوزه تحت مسئولیت‌شان است، این توقع از وزیر کشور ایجاد شده که با راهبری عملیاتی و نظارت بر عملکرد استانداران به‌عنوان رئیس شورای آموزش و پرورش، در ایجاد تحولی بنیادین برای ریشه کنی نا عدالتی‌های موجود، نقش آفرینی قابل توجهی داشته‌باشند.

✽ کارشناس مسائل آموزش و پرورش

حجرت

■ وزیر بهداشت گفت: در ۱۵ روز نوروز ۱۴۰۳، هزار و ۱۰۰ نفر در تصادفات جاده‌ای قربانی شدند که بیشتر آنها جوانان بودند.

■ رئیس دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی گفت: ۵۰ هزار مورد مرگ در سال به آلودگی هوا مربوط است.

■ معاون عامه و پیشگیری از وقوع جرم دادستان کل کشور از ورود ۲۰ هزار پرونده تخلف منابع طبیعی در ۱۰ ماهه سال جاری به دادسراهای عمومی کشور خبر داد و اعلام کرد، ۱۸ هزار مورد این پرونده‌ها تنها مربوط به قطع درختان یا ورود آسیب به جنگل‌ها بوده است.

■ سخنگوی قوه قضائیه از صدور احکام ۴۴ نفر از متهمان پرونده جای دیش خبر داد و گفت: این احکام حداکثر تا ابتدای هفته آینده ابلاغ خواهد شد.

■ معاون وزیر کشور عملکرد جزیره‌ای در حوزه اجتماعی را مهم‌ترین آسیب این حوزه دانست و گفت: ناهماهنگی و ضعف یکپارچگی در مقابله با آسیب‌ها بزرگ‌ترین چالش در این حوزه است.

■ رئیس کل دادگستری استان تهران درباره آخرین وضعیت پرونده کوروش کیمیانی و استرداد مالک این شرکت گفت: برای استرداد این فرد و همسرش و همچنین اموال وی در امارات مکاتبات لازم با این کشور و پلیس اینترپل انجام شده‌است.

■ رئیس سازمان امداد و نجات جمعیت هلال احمر با اشاره به امدادرسانی به ۲ هزار و ۸۶۶ نفر در پنج روز اخیر گفت: در این مدت ۱۷۲ نفر نیز به دلیل مخاطرات ناشی از بارش برف و سرما به مناطق امن منتقل شدند.

■ معاون اجتماعی سازمان انتقال خون اعلام کرد که با وجود تعطیلی‌های ناشی از سرمای هوا، تمامی مراکز انتقال خون در کشور باز و پذیرای هموطنان برای اهدای خون موردنیاز بیماران است.

■ وزیر آموزش و پرورش بر ارزیابی مستمر و استاندارد عملکرد کانون تأکید کرد و گفت: برنامه‌های کانون باید به صورت دائمی مورد بررسی و به‌بهترین شکل در مسیر اهداف نظام تعلیم و تربیت قرار گیرد.

■ مدیر عامل هلال احمر استان تهران با بیان اینکه بیشترین حوادث کوهستان در کشور در پایتخت رخ می‌دهد، گفت: از ابتدای سال جاری تاکنون، ۱۸۰ حادثه کوهستانی در ارتفاعات تهران رخ داده که در مجموع ۲ هزار و ۳۴ نفر دچار حادثه شدند و شش نفر هم جان خود را از دست دادند.

■ در دیدار سفیر عربستان و مدیر عامل کانون جهانگردی ایران، راه‌های گسترش همکاری‌های گردشگری و اوتومبیلرانی بررسی شد.